CORNELIU LEU

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

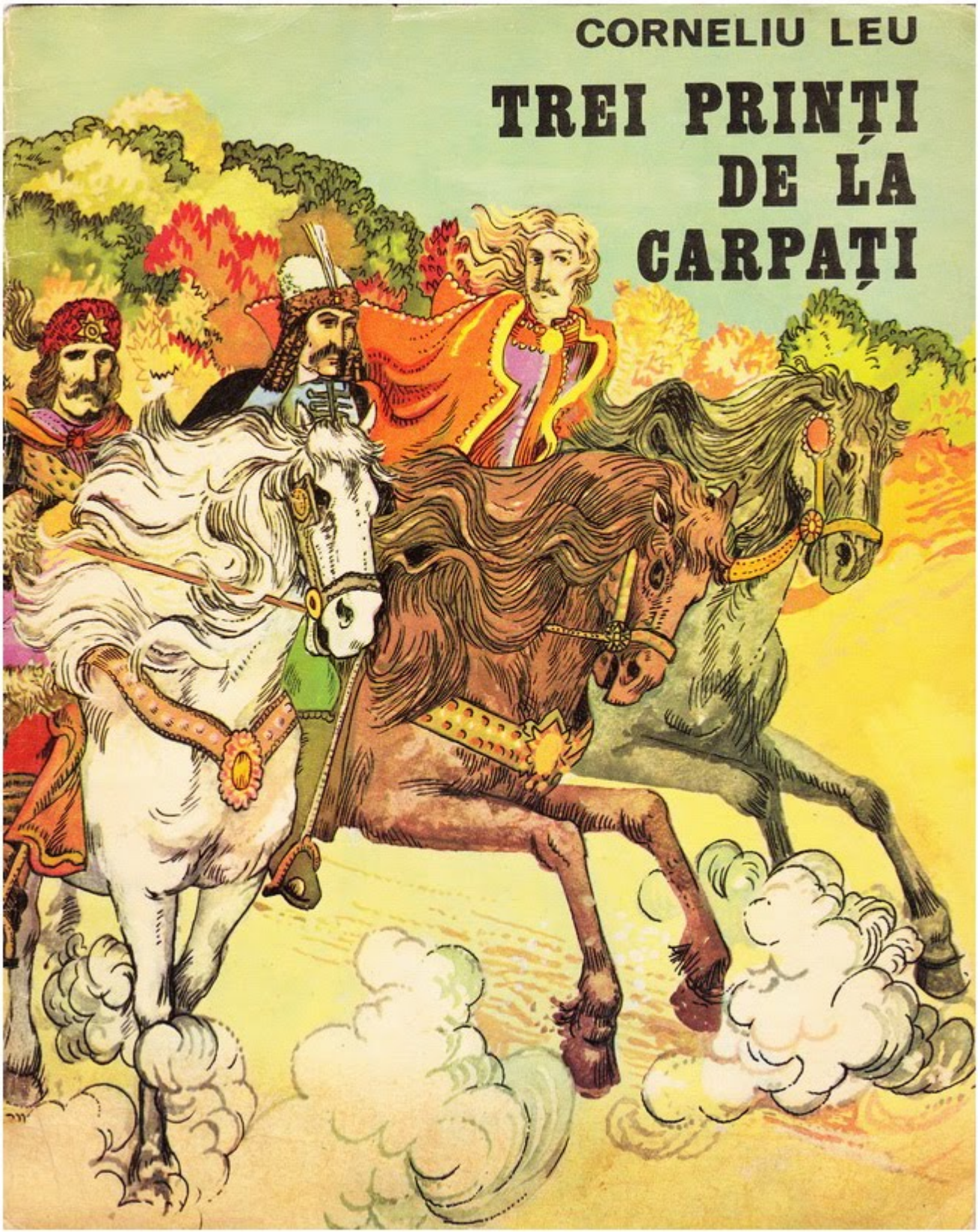

Aici, lîngă acest tron, într-o zi de toamnă tîrzie fu chemat un tînăr ostatic valah pe nume Vlad, pe care tatăl său, domnul Munteniei, Vlad Dracul, îl lăsase acolo drept zălog al credinței sale față de poartă.

Privind scrutător bezăcleaua vaiana, ca să-și dea seama ce-i spune chipul lui sultanul hotărî într-o clipă totul, precum îi era obiceiul.

— O mare durere și o mare bucurie, prințe. Durerea este că ne amintim de tatăl tău Vlad și de fratele tău Mircea ale căror capete zac departe de trup. Bucuria e că te trimitem să te așezi pe tronul lor. Iată acest steag de domnie.

Și astfel, după șase ani petrecuți ca ostatic la turci, fiul lui Vlad Dracul ajunsese din nou la malul Dunării, privindu-și cu emoție țara în care răsunau toate cîntecele copilăriei lui.

Și, ajungînd la apa Dîmboviței, tînărul domn își spuse: aici, la această întretăiere de drumuri, unde se află biserica ciobanului Bucur, voi face cea mai mare cetate a țării mele!...

Dar nu apucă nici cîteva săptămîni să petrecă pe pămîntul țării, că Vladislav al II-lea îl năpădi cu trupele sale.

— Unde fugi, îi spune trimisul. Porții, trebuie să ne retragem și să luăm întăriri din armata sultanului!

Fulgerător, Vlad îl ucise. Chiar pribeag și tot prefera să rămînă în țara lui, decît prinț ostatic la alții. Dar, în zare, se vedea armata lui Vladislav, urmărindu-l.

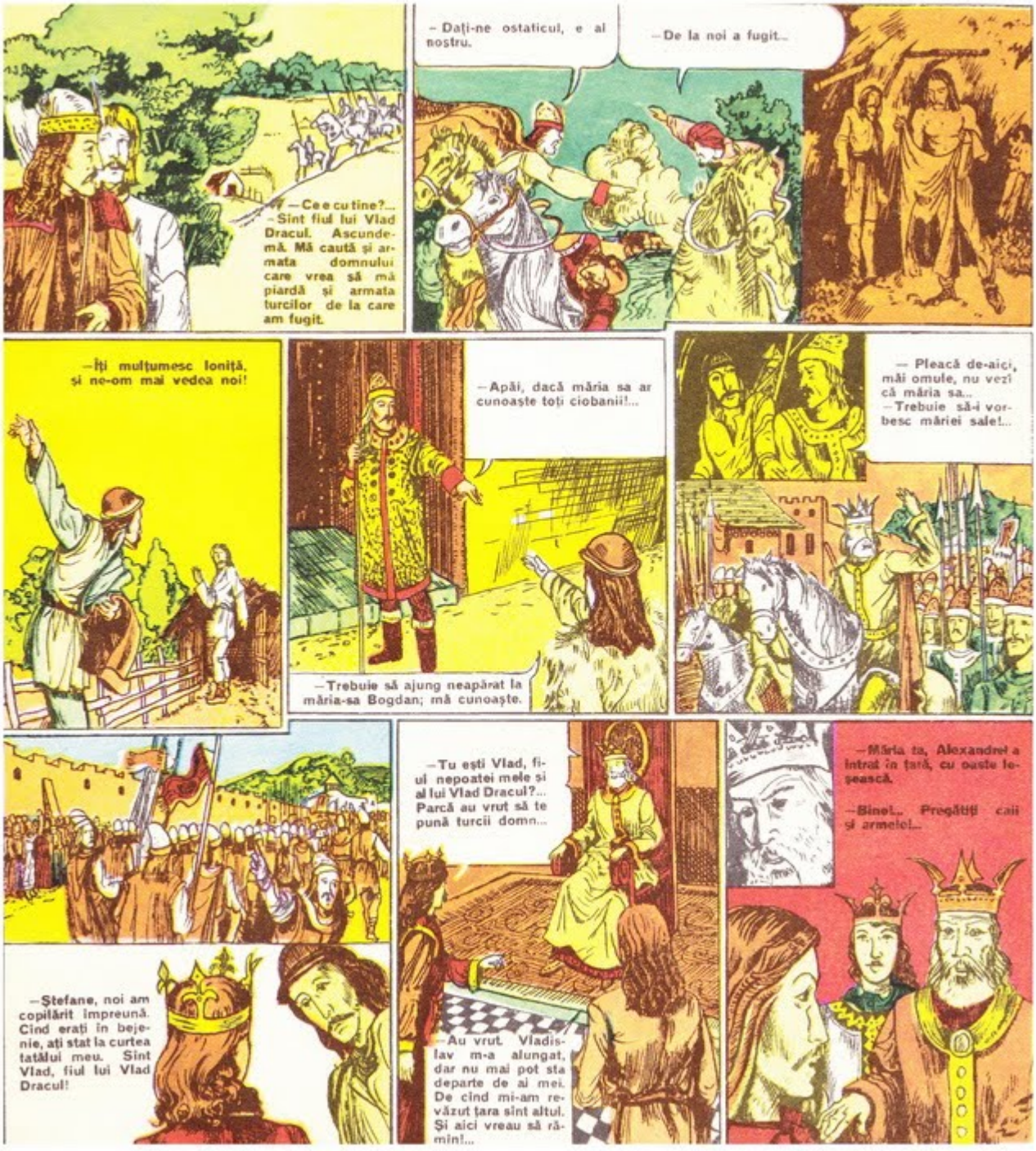
— Dați-ne ostaticul, e al nostru.
— De la noi a fugit...
— Ce cu tine?...
— Sînt fiul lui Vlad Dracul. Ascunde-mă. Mă caută și armata domnului care vrea să mă piardă și armata turcilor de la care am fugit.
— Îți mulțumesc Ioniță, și ne-om mai vedea noi!
— Apăi, dacă măria sa ar cunoaște toți ciobanii!...
— Trebuie să ajung neapărat la măria-sa Bogdan; mă cunoaște.
— Pleacă de-aici, măi omule, nu vezi că măria sa...
— Trebuie să-i vorbesc măriei sale!...
— Ștefane, noi am copilărit împreună. Cînd erați în bejenie, ați stat la curtea tatălui meu. Sînt Vlad, fiul lui Vlad Dracul!
— Tu ești Vlad, fiul nepoatei mele și al lui Vlad Dracul?... Parcă au vrut să te pună turcii domn...
— Au vrut. Vladislav m-a alungat, dar nu mai pot sta departe de ai mei. De cînd mi-am revăzut țara sînt altul. Și aici vreau să rămîn!...
— Măria ta, Alexandrel a intrat în țară, cu oaste leșească.
— Bine!... Pregătiți caii și armele!...

— Ștefane, ține tu aici drept!... Tată tău, domnul, văd că e amenințat. Cred c-am ghicit un trădător!...

— Măria ta, fugi!... Te-au lăsat descoperit la flancul stîng. Cred că e vorba de trădare.
— Ei, trădare, cine să trădeze pe Măria sa?

— Uneori se mai găsește!... Eu am trăit multe alături de tatăl meu, logofătel...

— Pe aici îl prindem sigur. Cum ne vom apropia. Chiar unul dintre boierii lui Bogdan îi va înfige pumnalul!...

— Dacă spui tu, Vlade — rostește mai degrabă cu bunăvoință decît cu teamă domnitorul, atunci ia gardă mea și comand-o!

— Pe ei, flăcăi! Pe ei, bărbați!
— Nu-i dovedim, sînt mulți!...
— Atunci dă-i veste lui Ștefan, să ne sară-n ajutor!

— Ștefane!... lovește-i din față, că aici îi ținem noi piept...
— Îi lovesc, Vlade, nu pătrund ei pînă la tata!...

— Așa să fiți întotdeauna, fii mei!... — le spuse domnul — voiți și uniți! Armata dușmanului a fost alungată.
— De alungat, am alungat-o, Măria ta, dar nu i-am putut afla pe cel care, de-aici, te trădează!...

— Și de unde ți-ai dat seama, Vlade, că unul dintre trădători se află chiar printre boierii tatii?...

— Viața e mult mai încurcată, Ștefane; eu am petrecut-o în închisoare la Galipoli, alături de tata, iar mai tîrziu ca ostatic lăsat de el la curtea de la Brusa.

— În închisoare, tata se gîndea la boierii lui și vedea în purtarea lor alte înțelesuri pe care, cînd era pe tron, nu le văzuse. Atunci am învățat de la el cît pentru șapte vieți!...

— Sfară-n țară! Ce s-o mai fi întîmplat?!

— Haideți, fiii mei, că pornim la luptă mare. Dușmanul a așezat tabăra la Crasna.

— Vin oamenii cu miile! La chemarea tatii, toți vin. Asta-i puterea lui!... Te mai gîndești la trădători?

— Mă gîndesc. Dar ei nu vin de-aici, din mulțimea asta; vin dintre cei mai apropiați!

— Vedeți, băieți, codrul e cea mai bună armă a moldoveanului!... Să știți asta!... Acum, putem să-l așteptăm pe dușman!

—Logofete, ce cauți pe-aici, spre tabăra dușmană, nu cumva te-ai rătăcit?

— Veneticule!... Te-am simțit dușman de cînd ai venit aici.

— Ba eu te-am simțit dușman al lui Vodă de cînd am venit la curtea lui!...

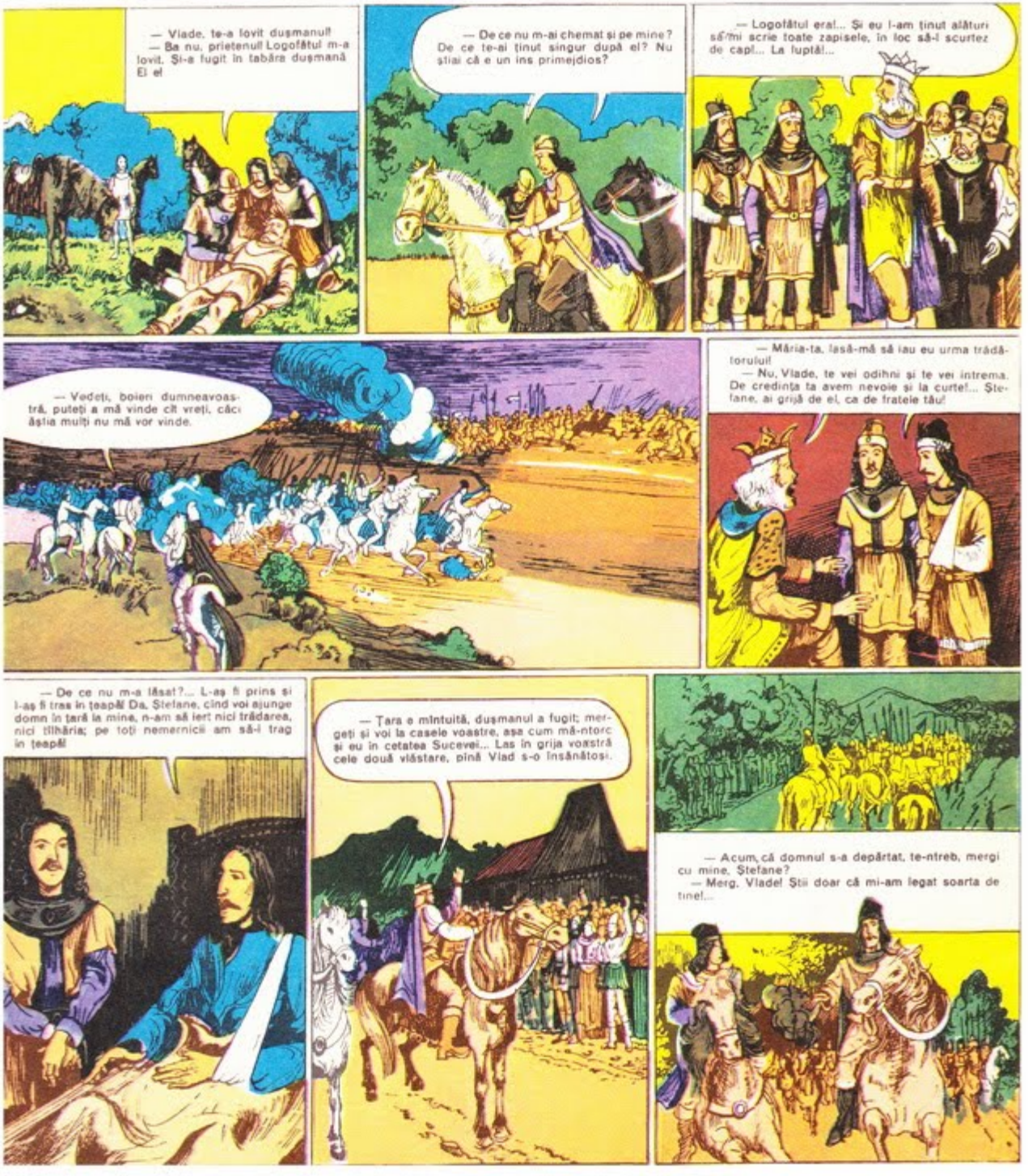
— Vlade, te-a lovit dușmanul!
— Ba nu, prietenul Logofătul m-a lovit. Și-a fugit în tabăra dușmană. El el
— De ce nu m-ai chemat și pe mine? De ce te-ai ținut singur după el? Nu știai că e un ins primejdios?
— Logofătul era!... Și eu l-am ținut alături să-mi scrie toate zapisele, în loc să-l scurtez de cap!... La luptă!...
— Vedeți, boieri dumneavoastră, puteți a mă vinde cît vreți, căci ăștia mulți nu mă vor vinde.
— Măria-ta, lasă-mă să iau eu urma trădătorului!
— Nu, Vlade, te vei odihni și te vei întrema. De credința ta avem nevoie și la curte!... Ștefane, ai grijă de el, ca de fratele tău!
— De ce nu m-a lăsat?... L-aș fi prins și l-aș fi tras în țeapă! Da, Ștefane, cînd voi ajunge domn în țară la mine, n-am să iert nici trădarea, nici tîlhăria; pe toți nemernicii am să-i trag în țeapă!
— Țara e mîntuită, dușmanul a fugit; mergeți și voi la casele voastre, așa cum mă-ntorc și eu în cetatea Sucevei... Las în grija voastră cele două vlăstare, pînă Vlad s-o însănătoși.
— Acum, că domnul s-a depărtat, te-ntreb, mergi cu mine, Ștefane?
— Merg, Vlade! Știi doar că mi-am legat soarta de tine!...

— E mare cetatea!
— E cea mai mare din cîte are Moldova la Nord, înspre tătari. Aici s-au retras cei ce vor să-l pună vodă pe Alexăndrel. Să ne schimbăm hainele.
— Crezi că ne-o recunoaște?!
— Sîntem negustori turci; venim cu marfă de la Adrianopole.
— Atunci, Măria ta, cu binecuvîntarea ce mi-o dai, eu purced la drum.
— Du-te, și aștept cît mai repede vești!
— Îl vezi pe logofăt printre cei din apropierea lui Alexăndrel?...
— Trebuie neapărat să punem mîna pe el.
— Aici e hanul hoților de cai!... Se fac cele mai mari afaceri cu cai furați din stepele cazacilor. ... la uită-te după vreo mutră mai de-ncredere!...
— Am nevoie de cinci oameni pentru la noapte. Și unul care să cunoască străzile. Atît.
— Ai să spui totl... Ai să spui și ce ați pus la cale, și cine te ajută ca să-l înlături pe domnul Bogdan!

— Eu am învățat de la turci cum să-i binecuvintez pe dușmani. Să spui tot, logofețe, că altfel... Aici nu ne mai ajunge nici o oaste străină...

— Degeaba mă pierdeți pe mine!... Aron călugărul care sedă ca și Bogdan, drept fiul lui Alexandru, a și plecat cu vreo sută de oameni să se alăture celor ce uneltesc să-l prindă pe Vodă!... La noapte au să-l piardă!...

— Ca vîntul la Suceava!...

— Măria sa a ieșit din cetate, e la nuntă, la Reușeni.

— Înconjurați nunta! Și fiți cu ochii în patru să nu ne scape Bogdan...

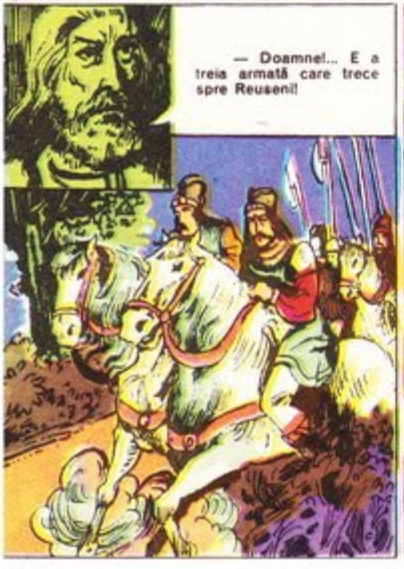
— Doamne!... E a treia armată care trece spre Reușeni!

— Bogdane, eu sînt Petru Aron, frate vitreg cu tine de la Alexandru cel Bun, și urmas al tău după ce-ți voi tăia capul.

— Doamne, l-a tăiat pe tata!... Îl spintec pe ticălos
— Oprește, frate Ștefane, oprește-te!...

— Prin aceasta, mă sui pe tronul țării Moldovei eu, Petru Aron, fiul lui Alexandru cel Bun.

— Fugi, Ștefane, cît mai ai vreme, fugi și întărește-te și vino apoi să-ți răzbuni tatăl. Aron nu are nici o lege. Pe Bogdan l-a tăiat, pe Alexăndrel, care i-a dat oaste spre a veni încoace, l-a trădat.

— Haidem, Ștefane, nu putem da piept cu ei acuma! Să trecem munții la Ion Corvin, și cînd vom strînge oaste, vom veni și-ți vom răzbuna părintele!

— Rămîi cu bine, boier Duma.
Mergeți sănătoși și nu uitați ce v-a spus Vodă Bogdan. Să vă ajutați mereu și să vă îngrijiți unul de altul ca doi frați; să fiți tari și să veniți să ne izbăviți de ucigași.

— Acum am rămas numai noi doi, unul sprijin altuia, Ștefane! Știi unde sîntem aici? La izvoarele Mureșului și Oltului.
— Să ne legăm, Vlade, ca și aceste rîuri, să ne legăm frați, și să nu ne mai despartă nimic în bejenia noastră!...

NOI, VLAD ȘI ȘTEFAN, FII DE DOMNI DIN SCAUNELE MOLDOVEI ȘI MUNTENIEI, URMAȘI AI LUI MIRCEA VOI-VOD, AL MUNTENIEI ȘI AL LUI ALEXANDRU VODĂ CEL BUN, AL MOLDOVEI, NE LEGĂM AICI, ÎN FAȚA OLTULUI ȘI MUREȘULUI CARE IȘVORĂSC FRĂȚEȘTE DIN PĂDURILE CARPAȚILOR, SĂ RĂMÎNEM FRAȚI PE VECIE ȘI LA BINE, ȘI LA RĂU, ȘI SĂ NU AVEM ODIHNĂ PÎNĂ NU VOM AJUNGE PE TRONURILE NOASTRE CA SĂ FACEM DREPTATE!

— Unde mereți, feți frumoși?
— La Hunedoara, la craiul Transilvaniei!...

— Ion Corvin de Hunedoara vă așteaptă!...

— Vezi, așa-i aici!... S-a și dus vestea!...
— Da, dar în turnul acela noi nu vom ajunge niciodată!
— Apropiați-vă, feciori! Și fiți bineveniți la curtea noastră! Tatăl tău, Bogdan, domnul Moldovei mi-a fost bun aliat și prieten. Am aflat cu mîhnire despre uciderea lui.
— Și eu, mărite doamne, am aflat cu mîhnire despre uciderea tatălui meu, la Bălteni, în 1447 de către măria ta.
— Noi îi ucidem, tată, dacă au venit aici ca să te jignească.
— Cine se-atinge de el, moare de sabia mea. Noi ne-am făcut frați de cruce pe sîngele tatii.
— Opriți-vă! Și aveți-vă că frații, pentru că frați sînteți!...
— Ce s-a petrecut între mine și tatăl tău, se cheamă trădare și, între voi ar fi bine să nu se mai petreacă. Voi sînteți frați. Ladislau înseamnă Vlad, iar Vlad înseamnă Ladislau... Fiți bineveniți la mine! În cinstea voastră vom comanda un turnir.
— Mai bine mă lăsai să-i tai!

— Să vă întreceți în meșteșug și iscusință. Să vă arătați a iubi meșteșugul armelor, dar să nu le ridicați niciodată unii împotriva altora!... Să fiți frați!

— Așa Vlade, bravo!

— Bravo, Ștefan!...

— Sînteți viteji, fii de viteji, și astăzi vă dăruiesc mai mult decît pe feciorii mei

— Da', i-am lovit straşnic...

— Să știți că cea mai mare putere nu e cea a armelor!

— Vă înfrățesc pe toți patru! Pentru toată viața!... Ca să vă dobîndiți fiecare principatele și să fiți uniți!... Și, avîndu-l aici pe solul Bizanțului, îi spun că, în numele vostru, voi veni drept soli la marele împărat, fiii voștri, Matei, Vlad și Ștefan!... Ladislau va rămîne aici să mă ajute în luptă.

— Vom călători la Bizanț!..
— Vlad cunoaște bine drumul și locurile!

— Voi veți fi sabia mea la împăratul Bizanțului. Veți merge în cetatea cetăților și îi veți spune că trebuie să ne unim împotriva otomanilor pînă nu e prea tîrziu.
— Vă veți întoarce. Eu vă voi ajuta, de veți rămîne credincioși, tatălui meu!
— Acolo e Moldova mea!...
— Iar dincolo e Muntenia în care eu mă voi întoarce!...
— Sînt pradă grasă. Trei beizadele! Cum ajungem pe mare, îi legăm și-i ducem în Crimeea, iar de acolo vedem noi cum îi vindem.
— Nici o vorbă!... Altfel, vă înghit valurile!...
— Nici o mișcare să nu faceți voi, că altfel dau foc acestui butoi cu pulbere și sărim toți în aer!...
— De data asta am avut noroc!
— Iată-ne și în cetatea cetăților lumii!

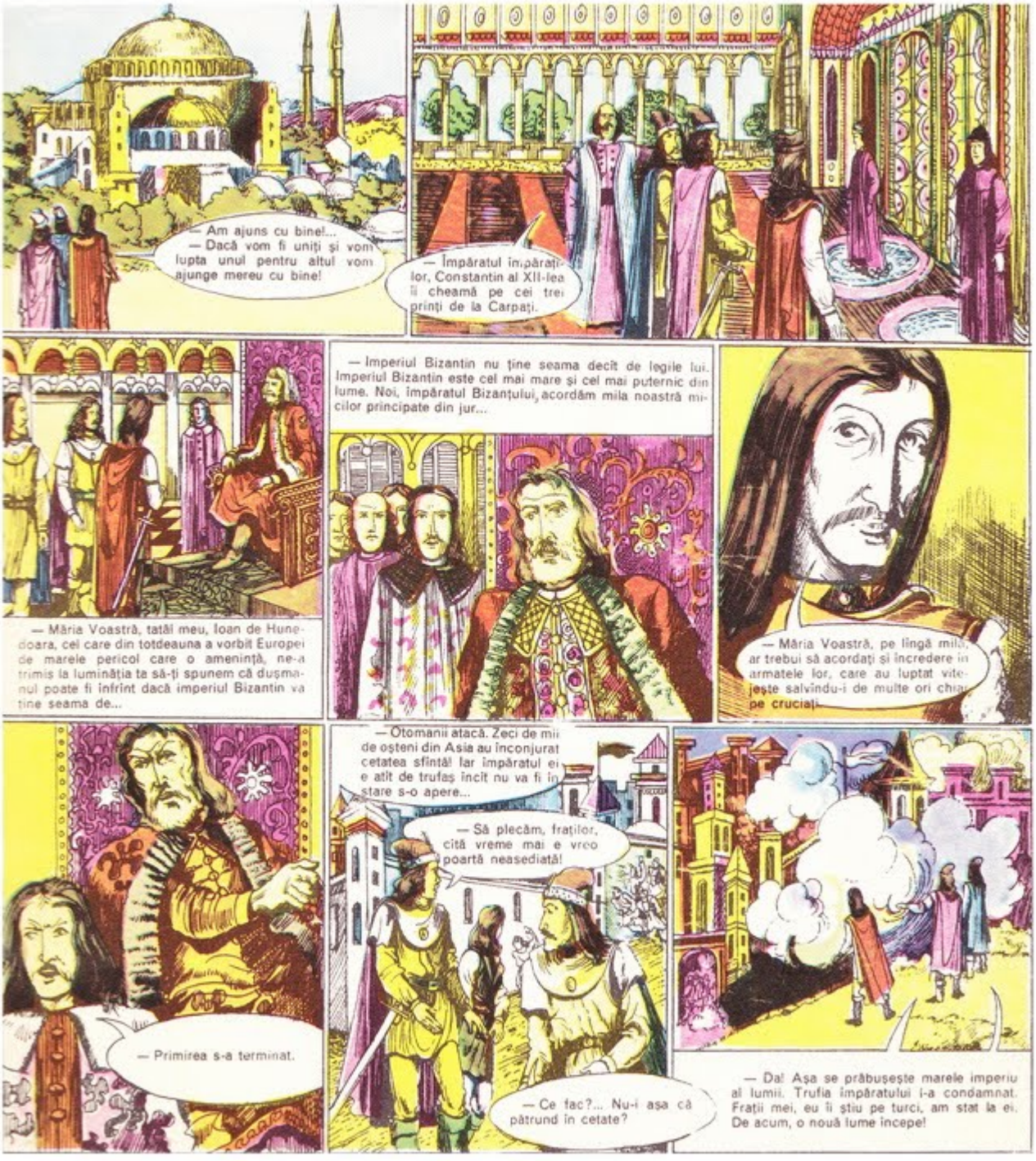
— Am ajuns cu bine!...
— Dacă vom fi uniți și vom lupta unul pentru altul vom ajunge mereu cu bine!
— Împăratul împăraților, Constantin al XII-lea îi cheamă pe cei trei prinți de la Carpați.
— Măria Voastră, tatăl meu, Ioan de Hunedoara, cel care din totdeauna a vorbit Europei de marele pericol care o amenință, ne-a trimis la luminăția ta să-ți spunem că dușmanul poate fi înfrînt dacă imperiul Bizantin va ține seama de...
— Imperiul Bizantin nu ține seama decît de legile lui. Imperiul Bizantin este cel mai mare și cel mai puternic din lume. Noi, împăratul Bizanțului, acordăm mila noastră micilor principate din jur...
— Măria Voastră, pe lîngă milă, ar trebui să acordați și încredere în armatele lor, care au luptat vitejește salvîndu-i de multe ori chiar pe cruciați.
— Primirea s-a terminat.
— Otomanii atacă. Zeci de mii de oșteni din Asia au înconjurat cetatea sfîntă! Iar împăratul ei e atît de trufaș încît nu va fi în stare s-o apere...
— Să plecăm, fraților, cît vreme mai e vreo poartă neasediată!
— Ce fac?... Nu-i așa că pătrund în cetate?
— Da! Așa se prăbușește marele imperiu al lumii. Trufia împăratului i-a condamnat. Frații mei, eu îi știu pe turci, am stat la ei. De acum, o nouă lume începe!

— Am auzit de căderea Constantinopolului!
— Da, în vreme ce asediul se strîngea în jurul lui, împăratul tot mai respingea propunerile tale!...
Acum voi porni eu să apăr Europa. Fiii mei, veți veni cu mine!
— Predă-te, Ferizbeu!...
— Pornim să scăpăm Belgradul de asediatori!... Tie, Vlad, îți dau armată să păzești sudul Transilvaniei!...
— Bravo, fiu mei! Înțeleaseșa să fiu mîndru și veți învinge!...
— Mult a mai trecut de cînd nu ne-am văzut! Acum, vom porni cruciada!
— Ștefan te poate ajuta. Matei va merge cu mine.
— El e Ferizbeg, comandantul ariergărzii, unul dintre cuceritorii Constantinopolului.
— Matei! Bine-ai venit! De ce ești trist?
— Să închinăm pentru marea victorie a lui Ioan Corvin de Hunedoara. Otomanii au fost respinși din jurul Belgradului. Ei n-au mai putut înainta în Europa!...
— Tata a murit. Și n-a murit de sabie dușmană!... A murit de ciumă după ce ieșise învingător!...

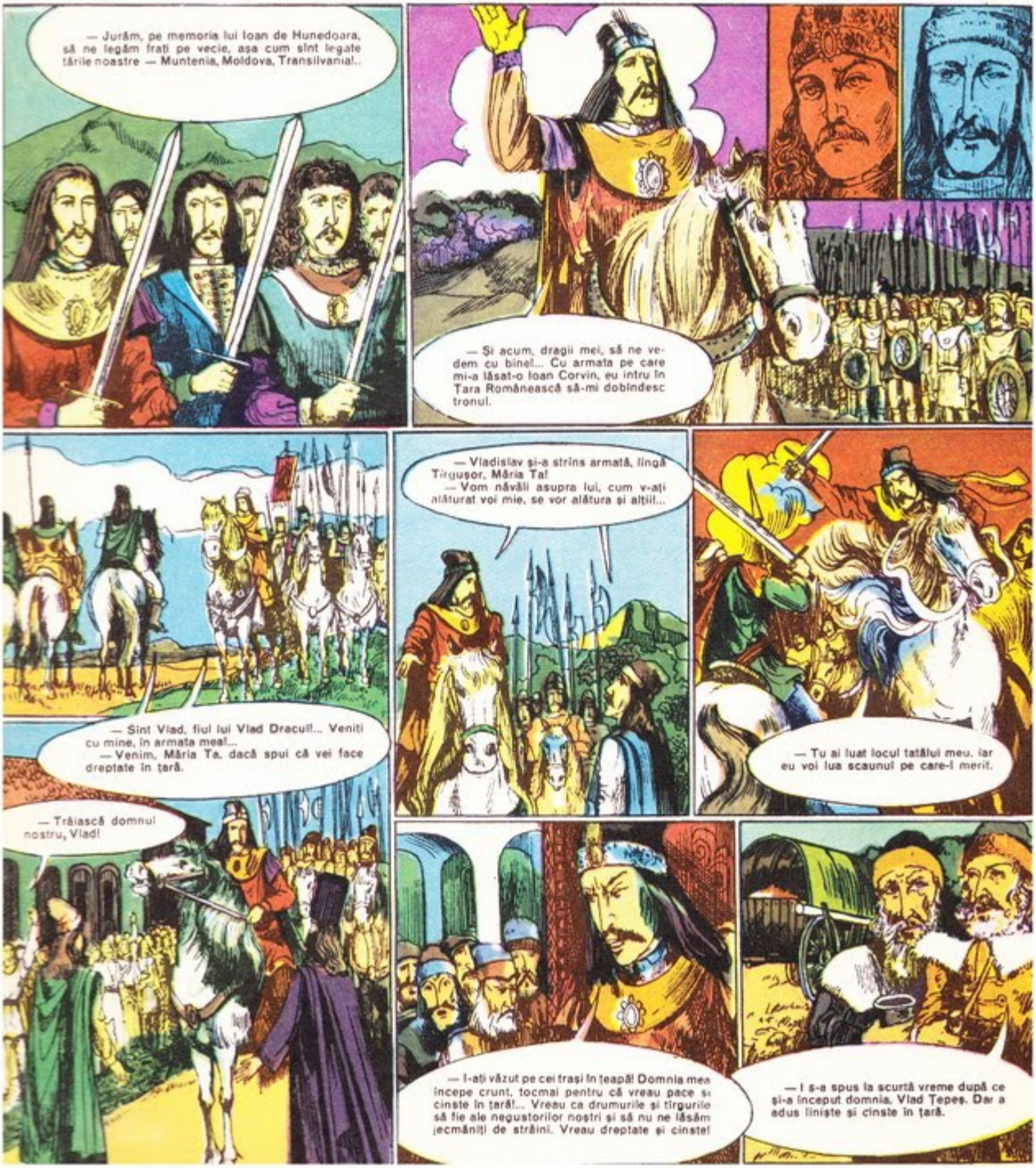
— Jurăm, pe memoria lui Ioan de Hunedoara, să ne legăm frați pe vecie, așa cum sînt legate țările noastre — Muntenia, Moldova, Transilvania!..
— Și acum, dragii mei, să ne vedem cu bine!... Cu armata pe care mi-a lăsat-o Ioan Corvin, eu intru în Țara Românească să-mi dobîndesc tronul.
— Vladislav și-a strîns armată, lîngă Tîrgușor, Măria Ta!
— Vom năvăli asupra lui, cum v-ați alăturat voi mie, se vor alătura și alții!...
— Sînt Vlad, fiul lui Vlad Dracul!... Veniți cu mine, în armata mea!...
— Venim, Măria Ta, dacă spui că vei face dreptate în țară.
— Trăiască domnul nostru, Vlad!
— Tu ai luat locul tatălui meu, iar eu voi lua scaunul pe care-l merit.
— I-ați văzut pe cei trași în țeapă! Domnia mea începe crunt, tocmai pentru că vreau pace și cinste în țară!... Vreau ca drumurile și tîrgurile să fie ale negustorilor noștri și să nu ne lăsăm jecmăniți de străini. Vreau dreptate și cinste!
— I s-a spus la scurtă vreme după ce și-a început domnia, Vlad Țepeș. Dar a adus liniște și cinste în țară.

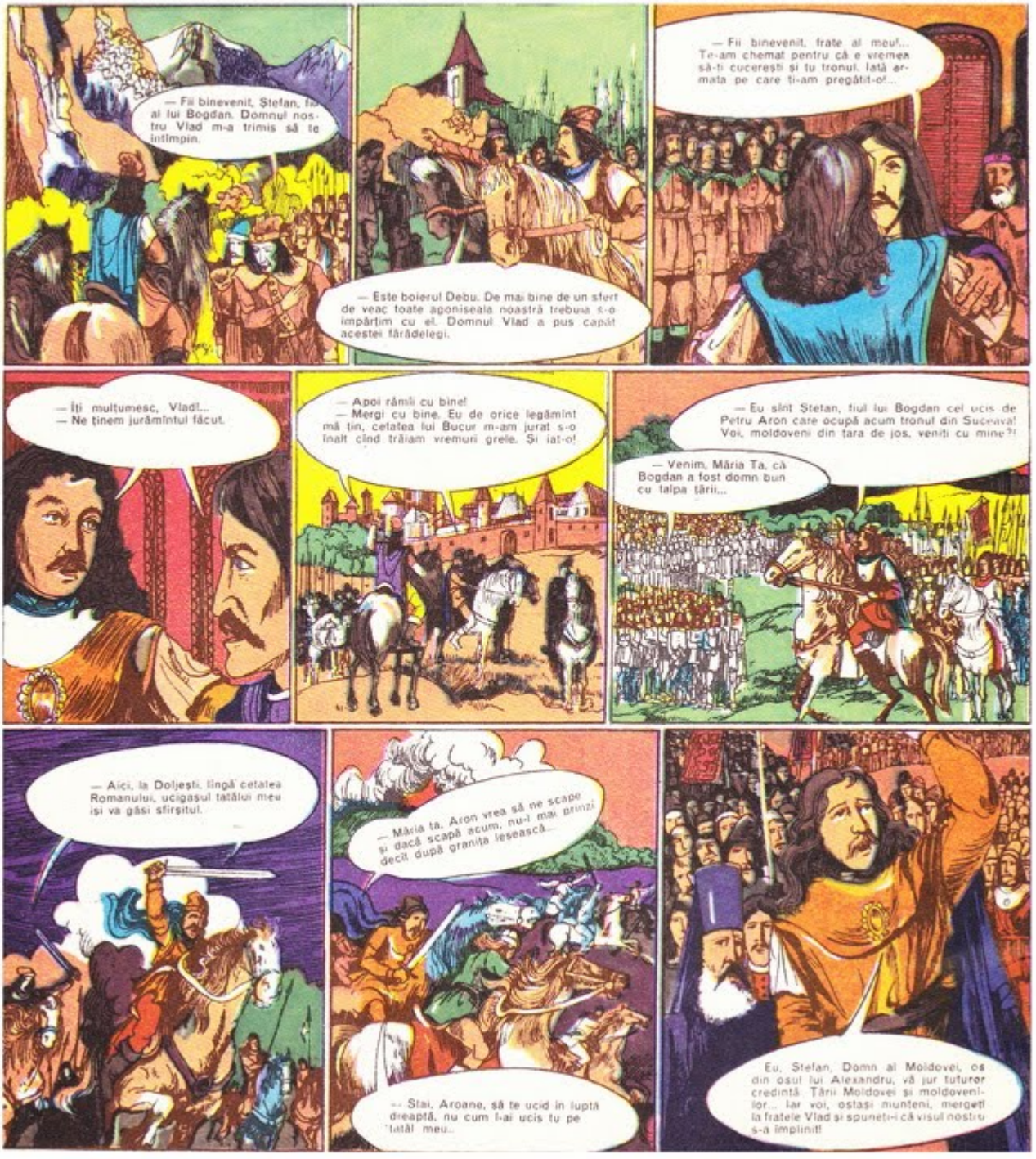
— Fii binevenit, Ștefan, fiul lui Bogdan. Domnul nostru Vlad m-a trimis să te întîmpin.
— Este boierul Debu. De mai bine de un sfert de veac toate agoniseala noastră trebuia s-o împărțim cu el. Domnul Vlad a pus capăt acestei fărădelegi.
— Fii binevenit, frate al meu!... Te-am chemat pentru că e vremea să-ți cucerești și tu tronul. Iată armata pe care ți-am pregătit-o!...
— Îți mulțumesc, Vlad!...
— Ne ținem jurămîntul făcut.
— Apoi rămîi cu bine!
— Mergi cu bine. Eu de orice legămînt mă țin, cetatea lui Bucur m-am jurat s-o înalț cînd trăiam vremuri grele. Și iată-o!
— Eu sînt Ștefan, fiul lui Bogdan cel ucis de Petru Aron care ocupă acum tronul din Suceava! Voi, moldoveni din țara de jos, veniți cu mine?!
— Venim, Măria Ta, că Bogdan a fost domn bun cu talpa țării...
— Aici, la Doljești, lîngă cetatea Romanului, ucigașul tatălui meu își va găsi sfîrșitul.
— Măria ta, Aron vrea să ne scape și dacă scapă acum, nu-l mai prindem decît după granița leșească...
— Stai, Aroane, să te ucid în luptă dreaptă, nu cum l-ai ucis tu pe tatăl meu...
Eu, Ștefan, Domn al Moldovei, os din osul lui Alexandru, vă jur tuturor credință. Țării Moldovei și moldovenilor... Iar voi, ostași munteni, mergeți la fratele Vlad și spuneți-i că visul nostru s-a împlinit!